

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خلاصه گزارش تدوین
مبانی نظری تحول بنیادین
در نظام تربیت رسمی و عمومی جمهوری اسلامی ایران

▶ قال علي عليه السلام

▶ من عمل على غير علم كان مايفسده اكثر مما اصلح

اهم مشکلات تلاشهاي اصلاحي و تحولي در آموزش و پرورش کشور ما

- ▶ ناهماهنگي و مغايرت نسبي با مباني اسلامي
- ▶ ناپديده گرفتن نسبي مقتضيات فرهنگي و ملي
- ▶ عدم پاسخگويي مناسب به نيازهاي متربيان و جامعه
- ▶ عدم تعامل اثر بخش با ساير بخش هاي فرهنگي جامعه
- ▶ ناسازواري و عدم انسجام دروني بين بخش هاي مختلف
- ▶ يک سو نگري و فقدان اعتدال و جامع نگري
- ▶ ناهماهنگي و ناسازگاري بين برنامه هاي اصلاحي
- ▶ ضعف ارتباط با چشم انداز توسعه کشور

اهم مسائل بنيادي نظام فعلي آموزش و پرورش

فقدان:

- 1- فلسفه تربیت متناسب با جامعه اسلامی ایران (با دو ویژگی اسلامی و ایرانی)
- 2- فلسفه تربیت رسمی و عمومی متناسب با جامعه اسلامی ایران (با دو ویژگی اسلامی و ایرانی)
- 3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی متناسب با جامعه اسلامی ایران (بطور منسجم و سازگار و مورد وفاق نسبی سیاست گذاران و مدیران و برنامه ریزان)

برخی از مسائل مهم نظام موجود آموزش و پرورش

(ناشی از فقدان مبانی فلسفی و نظری)

- ▶ بی‌ثباتی در فرایند سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و اجراء
- ▶ ناهماهنگی آشکار بین نهاد آموزش و پرورش با سایر عوامل سهیم در جریان تربیت
- ▶ عدم حمایت مناسب جامعه از نهاد آموزش و پرورش
- ▶ تمرکزگرایی افراطی و بی‌توجهی به مقتضیات بومی و محلی
- ▶ آرمان‌گرایی غیرواقع‌بینانه در سیاستها و برنامه‌ها
- ▶ حاکمیت نگرش حافظه‌محور بر فرآیند یاددهی-یادگیری
- ▶ افراط و تفریط مداوم در پرداختن به جنبه‌های مختلف تربیت

برخی از مسائل مهم نظام فعلی آموزش و پرورش (ناشی از فقدان مبانی فلسفی و نظری مدون)

- ▶ حضور کم رنگ (یا بعضاً غیبت) نظام ارزشی و دینی جامعه اسلامی در بسیاری از برنامه های آموزشی و درسی
- ▶ دچار شدن به تقلید یا التقاط در مواجهه ناگزیر با تجارب جهانی
- ▶ حاکمیت نگرش تفکیکی و تجزیه گرا (بین فعالیت های آموزشی و پرورشی-برنامه درسی و فوق برنامه-، بین اهداف شناختی، عاطفی و رفتاری و...)
- ▶ عدم انسجام بین اجزاء و عناصر سازمانی
- ▶ ابهام در هدف و کارکرد مشخص نهاد آموزش و پرورش

تعریف سند ملی آموزش و پرورش (مصوبه شورای راهبري طرح)

1- «سند ملی آموزش و پرورش در افق چشم انداز بیست ساله»
در بردارنده مبانی نظری، اهداف، اصول، مأموریت، چالش‌ها،
چشم‌انداز و راهبردهای تحول در نظام آموزش و پرورش «
می باشد

2- «با در نظر گرفتن نقش محوری برای ارزش‌ها و
باورهای دینی و ملی در ترسیم جهت‌گیری‌های اساسی نظام
آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران، بر تدوین عناصر
سند ملی آموزش و پرورش بر اساس مبانی نظری برآمده از
فلسفه آموزش و پرورش با الگوی اسلامی و ایرانی تاکید کرده
است.»

هدف مطالعات نظری: تدوین الگوهای نظری کلان و خرد برای نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

- تدوین "فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران"
- تدوین "فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران"
- تدوین "رهنامه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران"
- استخراج دلالت های مبانی نظری مدون برای سایر عناصر سند تحول بنیادین نظام تربیت رسمی و عمومی

«فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران» : مجموعه ای از گزاره های مدلل و مدون که به تبیین چیستی ، چرایی و چگونگی تربیت ، در جامعه اسلامی ایران به شکلی جامع ، سازوار ، به هم پیوسته و مبتنی بر مبانی اساسی معتبر و متناسب با نظام فکری و ارزشی مقبول در جمهوری اسلامی ایران می پردازد تا به مثابه "چهار چوب نظری کلان برای هدایت انواع تربیت و سامان دهی جریان تربیت در جامعه ای اسلامی ایران" نقش آفرین باشد.»

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛

□ بیان مبانی اساسی تربیت

□ تبیین چیستی تربیت

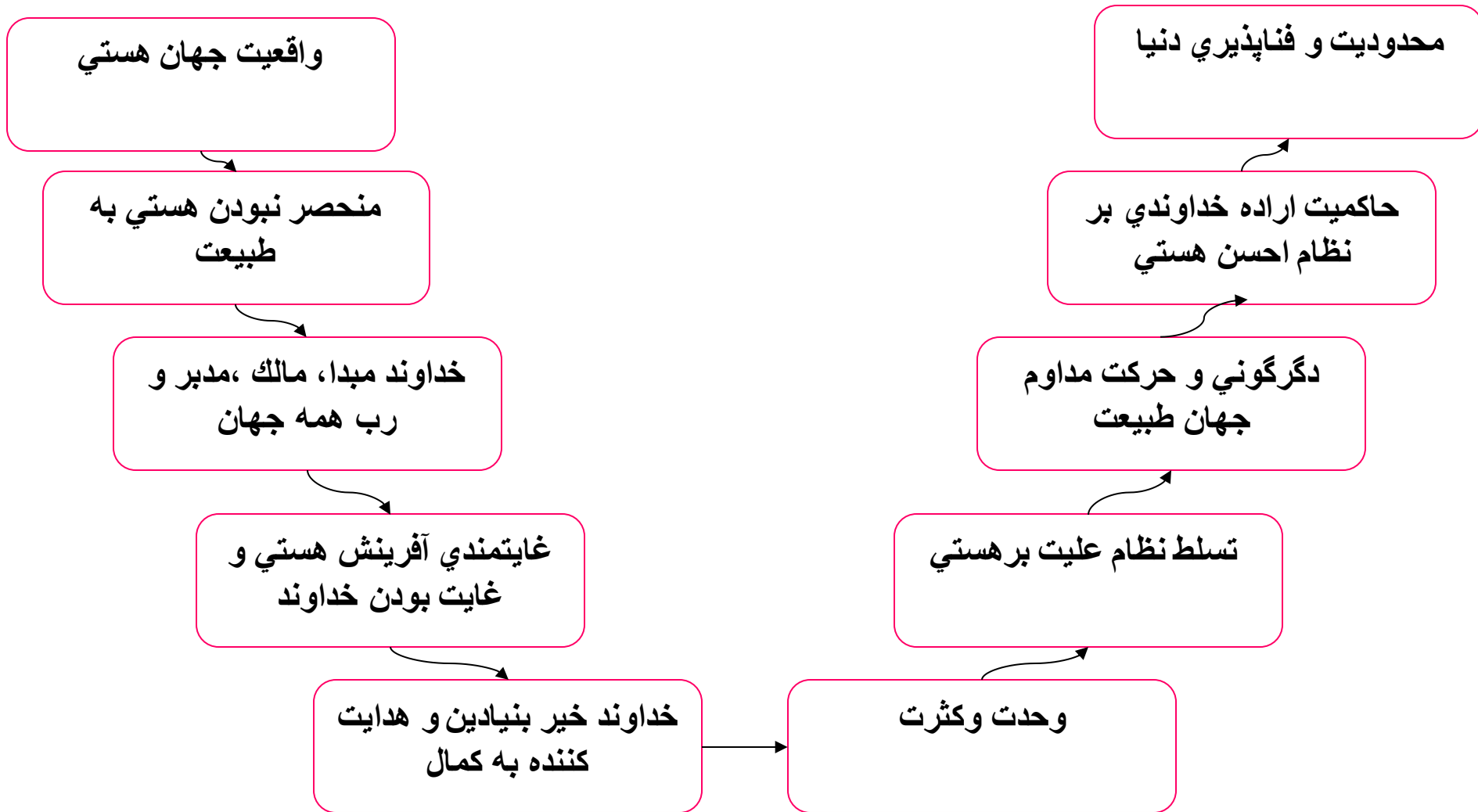
□ تبیین چرایی تربیت

□ تبیین چگونگی تربیت

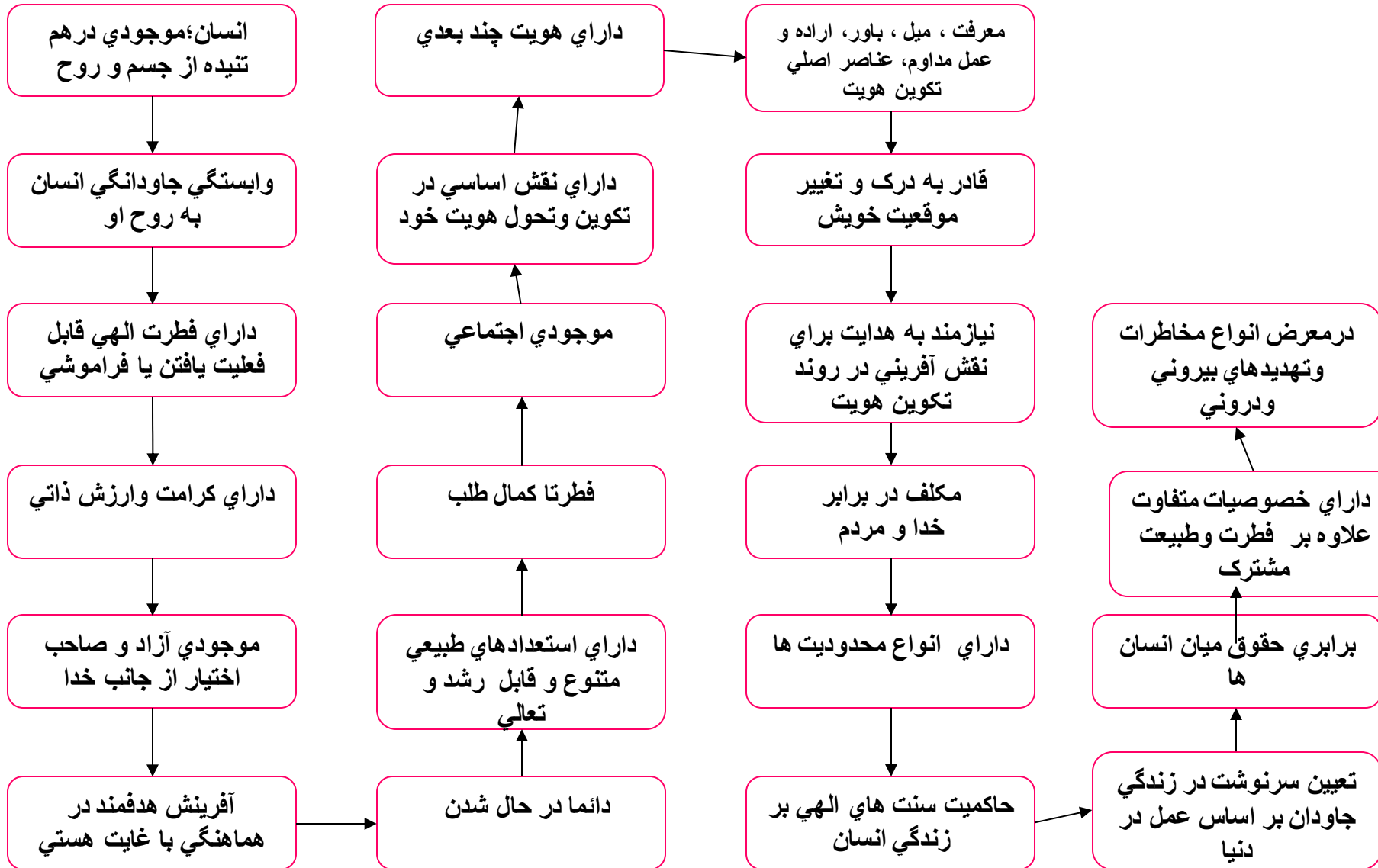
فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران:

1- مبانی اساسی تربیت: «مجموعه‌ی قضایای مدلی که تبیین‌چیستی، چرایی و چگونگی تربیت، بر اساس دیدگاه اسلامی، با توجه به آن‌ها صورت می‌پذیرد و از آموزه‌های وحیانی اسلام و معارف اصیل اسلامی یا از تبیین‌های مدلل در دانش فلسفه با رویکرد اسلامی، به دست آمده‌اند.»

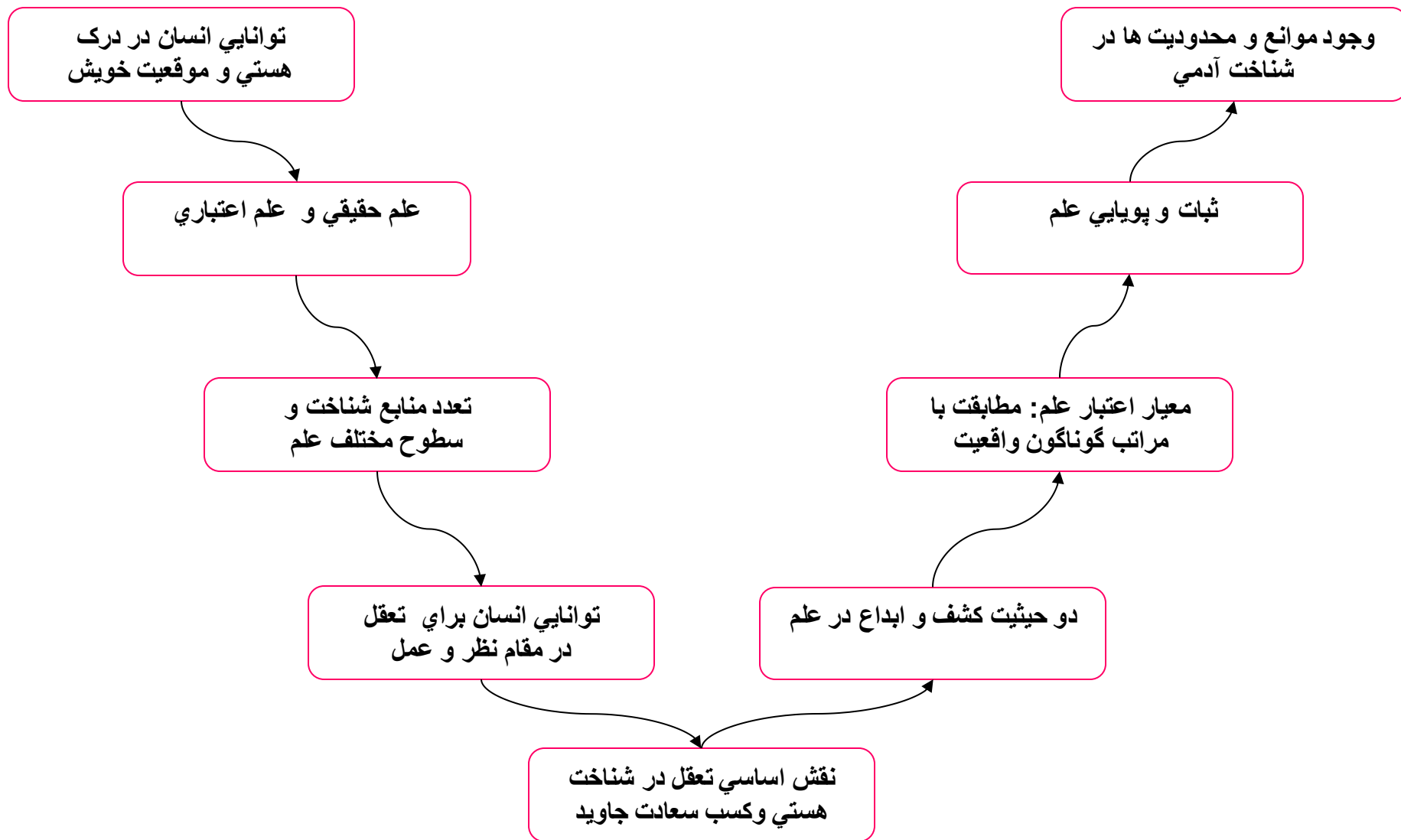
مباني هستي شناختي

مبانی انسان شناختی

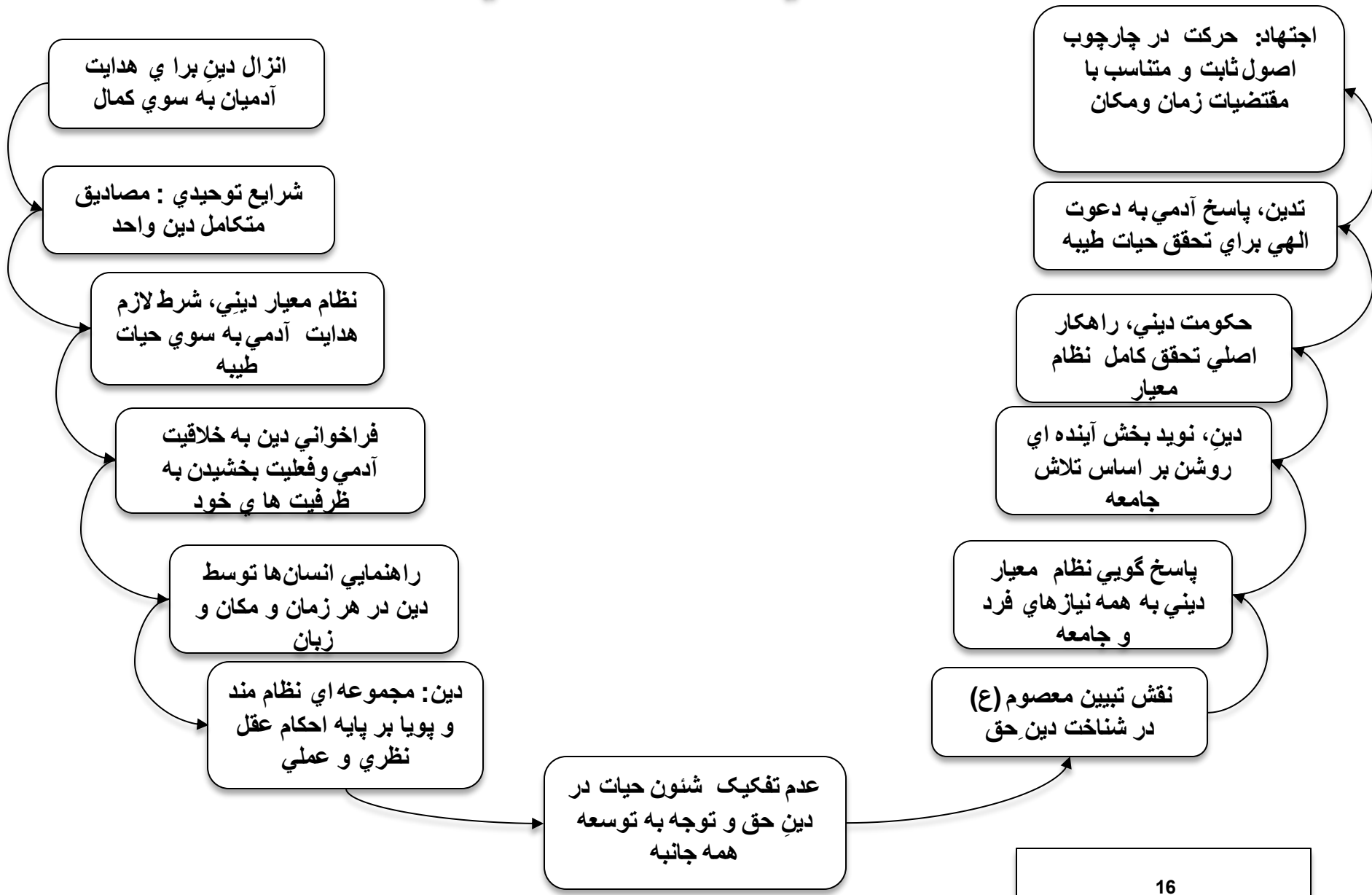
مبانی معرفت شناختی

مبانی ارزش شناختی

مبانی دین شناختی

با هم نگرې مباني اساسي

محور نخست:
واقعیت انسان و موقعیت او در هستی

فطرت الهي قابلیت شکوفایی و فراموشی

شدن و دگرگونی دائمی

قادر به شناخت هستی

موجودی اجتماعی

دارای نقش در تعیین سرنوشت خود و دیگران

استعدادهای قابل فعلیت یافتن

صاحب اختیار و آزاد

توانایی تغییر موقعیت

دارای نقش اساسی در تکوین هویت خویش

فطرت مشترک و خصوصیات متفاوت

محور دوم:
جایگاه شایسته آدمی در هستی

همراستایی غایت زندگی با غایت آفرینش

توحید؛ شرط اساسی قرب الی الله

حیات طیبه : امری ذومراتب

توازن و اعتدال در حیات طیبه

حیات طیبه دربرگیرنده همه شئون زندگی

قرب الی الله، غایت زندگی

ایمان و عمل صالح، تنها راه قرب الی الله

درخواست همگان برای تحقق برخی وجوه حیات طیبه

حیات طیبه غایت زندگی انسان

آمادگی عموم افراد جامعه مهمترین زمینه تحقق حیات طیبه

محور سوم:
چگونگی وصول انسان به جایگاهی شایسته در هستی

فراهم سازی زمینه تحقق حیات طیبه

انتخاب نظام معیار برای تحقق حیات طیبه

درك و ارتقاي موقعیت خویش با عمل صالح

فراهم سازی زمینه های اجتماعی هدایت افراد جامعه

رشد استعدادها ی طبیعی همسو با فطرت

کوشش برای تکوین و تعالی هویت خویش

کسب شایستگی های لازم

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛

2- بیان چستی تربیت

- مفاهیم کلیدی
- تعریف تربیت
- ویژگی های تعریف

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛ مفاهیم کلیدی (1)

- تحقق مراتب حیات طیبه در همه ابعاد
- انتخاب و التزام آگاهانه و اختیاری نظام معیار اسلامی
- تکوین و تعالی پیوسته هویت خویش
- شکل گیری جامعه صالح اسلامی و پیشرفت مداوم آن
- درک و اصلاح مداوم موقعیت خود و دیگران
- کسب شایستگی های لازم

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛ مفاهیم کلیدی (2)

- ▶ **فرآیند** (حرکتی یکپارچه و تعاملی، مداوم و هماهنگ)
- ▶ **زمینه سازی** (ایجاد مقتضیات و رفع و دفع موانع)
- ▶ **هدایت** (جهت دهی حرکت آگاهانه و اختیاری به سوی کمال)
- ▶ **مربیان**
- ▶ **متربیان**
- ▶ **آماده شدن** (برای تحقق مراتب حیات طیبه در همه ابعاد)
- ▶ **کسب شایستگی های لازم** (برای درک و بهبود مداوم موقعیت خود و دیگران)

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران ؛ تعریف تربیت:

□ «فرآیند **تعاملی** زمینه‌ساز تکوین و تعالی پیوسته‌ی **هویت** **متربیان**، بطور یکپارچه و مبتنی بر **نظام معیار اسلامی** به منظور **هدایت** ایشان به سوی **آمادگی** برای تحقق آگاهانه و اختیاری مراتب **حیات طیبه** در همه‌ی ابعاد»

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران ؛ ویژگی های تعریف

- تکیه بر نظام معیار اسلامی و انتخاب و التزام آگاهانه و اختیاری آن
- بهره مندی از مفاهیم قرآنی (هدایت ، هویت -شاکله- ، حیات طیبه ، فطرت و...)
- تاکید بر تحقق مراتب حیات طیبه در همه ابعاد به عنوان مصداق قرب الی الله
- توجه به عنصر آزادی و اختیار متریبان
- توجه به تعاملی بودن تربیت در عین نقش محوری مربیان
- توجه محوری به هویت و تکوین و تعالی پیوسته آن توسط خود انسان (با کمک جامعه)

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران ؛ ویژگی های تعریف

□ توجه به شکوفایی فطرت همسو با رشد همه جانبه استعدادهای طبیعی و تنظیم متعادل عواطف

و تمایلات

□ توجه به نقش خاص جریان تربیت در جهت ایجاد آمادگی برای تحقق مراتب حیات طیبه در

همه ابعاد

□ تاکید بر حیث اجتماعی تربیت و نقش عوامل سهیم و موثر وارکان اجتماعی در آن

□ توجه به چالش های فعلی و تحولات آینده (کم توجهی به خانواده ، سکولاریسم ، بحران هویت ، نقش

رسانه و ...)

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛

3- چرایی تربیت

- غایت(مشترک) : تحقق مراتب حیات طیبه در همه ابعاد
- نتیجه(اختصاصی) : آماده شدن متریبان برای تحقق آگاهانه و اختیاری مراتب حیات طیبه در همه ابعاد
- هدف کلی : تکوین و تعالی پیوسته هویت متریبان در راستای شکل گیری و اعتلای جامعه صالح بر اساس نظام معیار اسلامی
- اهداف : کسب شایستگی های لازم جهت درك موقعیت خود و دیگران و بهبود مداوم آن

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛

4-چگونگی تربیت

انواع تربیت

با توجه به حیثیت ها یا شئون حیات آدمی

با توجه به میزان شمول

با توجه به نوع سازماندهی

با توجه به نحوه شمول

فلسفه تربیت در
جمهوری اسلامی ایران؛
4- چگونگی تربیت
اصول عام تربیت

اولویت تربیت
اعتقادی عبادی و اخلاقی

انطباق با نظام
معیار اسلامی

ارتباط با خداوند و
تکیه بر تدابیر ربوبی

عقل ورزی

تدریج و
تعالی مرتبته

حفظ و ارتقای
کرامت

سندیت و مرجعیت
مربیان

همه جانبه نگری
و اعتدال

انعطاف پذیری
ضمن حفظ اصول

حفظ و ارتقای
آزادی متربیان

عدالت تربیتی

پاسخگویی
و نظارت

تعامل همه جانبه

وحدت گرایی
ضمن پذیرش کثرت

مشارکت و هماهنگی

آینده نگری

توجه به فرهنگ
و تمدن اسلامی و ایرانی

تقدم
مصالح تربیتی

فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛ 4-چگونگی تربیت

ارکان جریان تربیت:

- خانواده
- دولت اسلامی (حاکمیت)
- رسانه
- نهادها و سازمان های غیر دولتی

2- فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران (الگوی کلان راهنمای جریان تربیت رسمی و عمومی):

► مجموعه ای از گزاره های مدلل و مدون که تبیین چیهستی، چرایی و چگونگی تربیت رسمی و عمومی را مبتنی بر فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران بر عهده می گیرد تا هدایت، جهت دهی و اصلاح این بخش مهم از جریان تربیت با توجه و التزام به چنین مجموعه ای صورت پذیرد.

□ بیان مبانی سیاسی ، حقوقی ، روانشناختی و جامعه
شناختی

□ تبیین چیستی

□ تبیین چرایی

□ تبیین چگونگی

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران
تبیین چستی :

▪ ویژگی های مهم عام تربیت رسمی و عمومی

▪ ویژگی های خاص تربیت رسمی و عمومی

▪ ویژگی های اختصاصی تربیت رسمی و عمومی

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چستی:

► تعریف تربیت رسمی و عمومی:

«بخشی از جریان تربیت که:

- 1- به شکل سازمان‌دهی شده، قانونی، عادلانه، همگانی و الزامی در مدرسه با محوریت دولت اسلامی و مشارکت فعال دیگر ارکان تربیت- خانواده، رسانه و سازمانها و نهادهای غیر دولتی- صورت می‌پذیرد.
- 2- بر وجوه مشترک (انسانی، اسلامی، ایرانی) - همراه با توجه به وجوه اختصاصی هویت متربیان (به ویژه هویت جنسیتی) - تاکید دارد.
- 3- در پی آن است تا متربیان، مرتبه‌ای از آمادگی برای تحقق حیات طیبه در ابعاد گوناگون فردی، خانوادگی و اجتماعی را به دست آورند که تحصیل آن مرتبه، برای عموم افراد جامعه لازم یا شایسته باشد.»

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

تبیین چرایی:

▶ **وجوه اهمیت و ضرورت تربیت رسمی و عمومی**

▶ نقش آفرینی در هدایت عموم مردم

▶ نقش موثر در مراقبت از نسل نوظهور در مواجهه با مخاطرات درون و بیرون

▶ نقش ویژه در تداوم و توسعه حیات فردی و اجتماعی در شرایط پیچیده جامعه معاصر

▶ تاثیر مثبت در توسعه و تعالی بیشترین ظرفیت های وجودی عموم افراد اجتماع (که در امنیت استقلال و توسعه پایدار جوامع معاصر نقش آفرین است)

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

تبیین چرایی:

▶ وجوه اهمیت و ضرورت تربیت رسمی و عمومی

- ▶ ضرورت کسب حد نصابی از شایستگی های پایه توسط آحاد جامعه برای حضور فعال در حیات فردی خانوادگی و اجتماعی
- ▶ نقش آفرینی در فرآیند انسجام اجتماعی در سطح ملی و منطقه ای از طریق تاکید بر هویت مشترک متربیان
- ▶ فراهم آوردن فضایی سالم و نسبتاً پیراسته برای تکوین هویت نسل نوظاسته (در شرایطی حتی الامکان بدون از تاثیر منفی مشکلات و نقایص فرهنگی موجود در جامعه)

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چرایی:

▶ دیگر وجوه اهمیت و ضرورت تربیت رسمی و عمومی

▶ میزان تاثیر گذاری قابل توجه در مخاطبان (سنین حساس کودکی و نوجوانی)

▶ ضرورت جبران نواقص تربیت غیررسمی در اوان کودکی

▶ امکان ایجاد عدالت اجتماعی و تحرک طبقاتی با فراهم آوردن فرصت های
برابرتربیتی برای فرزندان همه طبقات اجتماعی

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران
تبیین چرایی:

هدف کلی تربیت رسمی و عمومی:

«تکوین و تعالی هویت مشترک (انسانی، اسلامی، ایرانی) متربیان - همراه با توجه به وجوه اختصاصی هویت (به خصوص هویت جنسیتی) ایشان بصورتی یکپارچه - در راستای شکل گیری جامعه صالح و اعتلای مداوم آن براساس نظام معیار اسلامی، که از طریق کسب شایستگی های لازم برای درک و بهبود موقعیت خود و دیگران صورت می گیرد.»

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چرایی:

▶ اهداف مشترک تربیت رسمی و عمومی

انتظار می رود تربیت یافتگان نظام تربیت رسمی و عمومی دارای این شایستگی‌های پایه باشند:

- خرد ورز، پرسشگر و فکور؛
- دیندار (انتخاب کننده و ملتزم نسبت به نظام معیار دینی) و متخلق؛
- خلاق و کار آفرین؛
- مقتصد، فعال و کارآمد؛
- سالم و با نشاط؛
- انتخاب گر و آزاد منش؛

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چرایی:

► اهداف مشترک تربیت رسمی و عمومی

انتظار می رود تربیت یافتگان نظام تربیت رسمی و عمومی دارای این شایستگی های پایه باشند:

□ قانون گرا، منضبط و مسئولیت پذیر؛

□ عدالت ورز، مهربان و صلح جو؛

□ وطن دوست، استقلال طلب و ظلم ستیز؛

□ جمع گرا و جهان اندیش؛

□ دارای ذائقه هنری و زیبایی شناختی.

البته مرتبه قابل قبول و حدمطلوب و نصاب هر یک از صفات و توانمندیهای یادشده توسط بالاترین مرجع سیاست گذار یعنی شورای عالی تربیت در بازه های زمانی ده یا بیست ساله با توجه به ملاکهای یادشده در فلسفه تربیت رسمی و عمومی تعیین خواهد شد.

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چرایی:

▶ اهداف ویژه تربیت رسمی و عمومی

▶ باتوجه به لزوم ملاحظه تفاوت‌های متریبان، اهداف ویژه نظام تربیت رسمی و عمومی در چهارچوب اهداف مشترک در سطوح ملی، منطقه‌ای و مدرسه‌ای و با توجه به نیازها، ویژگی‌های اجتماعی و سطح رشد متریبان توسط مراجع ذیصلاح بر حسب معیارهای زیر تعریف می‌شوند:

- مرحله‌ی رشد و ویژگی‌ها و نیازهای متریبان؛
- موقعیت زمانی و مکانی متریبان و شرایط اجتماعی آنان؛
- آمادگی لازم برای ورود به انواع تربیت تخصصی؛.

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی :

- ▶ الف) اصول ناظر به روابط درونی تربیت رسمی و عمومی
- ▶ 1- انطباق با نظام معیار اسلامی
- ▶ فرایند تربیت رسمی و عمومی باید با مبانی و ارزش های اساسی دین اسلام، متناسب، هماهنگ و منطبق باشد.

○ اهم مصادیق این اصل در تربیت رسمی و عمومی عبارت اند از:

- سازگاری سیاست ها و برنامه ها و روش های تربیت رسمی و عمومی با نظام معیار اسلامی؛
- محوریت و اولویت تربیت اعتقادی و عبادی در برنامه های تربیت رسمی و عمومی برای زمینه سازی انتخاب و التزام اختیاری و آگاهانه نظام معیار اسلامی؛
- اولویت تربیت اخلاقی در تمام برنامه های درسی تربیت رسمی و عمومی

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی :

▶ 2- عدالت تربیتی

- ▶ عدالت، ارزشی فراگیر است که باید در تمامی جنبه ها و شئون حیات اجتماعی تجلی داشته باشد و تمامی سازو کارهای اجتماعی در راستای آن حرکت کنند. تربیت رسمی و عمومی نیز شامل این قاعده عام است.

▶ اهم مصادیق این اصل :

- ایجاد فرصت حضور در تربیت رسمی برای فرزندان آحاد جامعه، صرف نظر از ویژگی های فرهنگی، قومی، دینی و اقتصادی؛
- فراهم کردن فرصت های برابر دسترسی به تربیت عمومی و رسمی (برابری در توزیع منابع و امکانات) برای تمامی آحاد جامعه
- ارائه تربیت عمومی و رسمی با کیفیت قابل قبول

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی :

- ▶ 3-انسجام اجتماعی
- ▶ انسجام اجتماعی اصل حاکم بر کلیه فرایندهای تربیت است
- ▶ اهم مصادیق این اصل عبارتند از:
 - تأکید بر عناصر وحدت ملی مانند زبان و ادب فارسی و تاریخ و فرهنگ اسلامی-ایرانی و نمادهای دیگر هویت بخش در راستای شکل‌گیری هویت مشترک ملی؛
 - تأکید بر همزیستی مسالمت‌آمیز و توأم با تفاهم پیروان ادیان، مذاهب و اقوام در کشور و جهان.
 - وحدت در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری کلان عناصر نظام تربیت رسمی و عمومی؛

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی :

▶ 4-تنوع و کثرت

▶ تفاوت و تمایز و تنوع در حیات انسان‌ها به اندازه تشابه واقعیت دارد و جامعه

نیز باید آن را به صورت یک ضرورت در نظر بگیرد. تربیت رسمی و

عمومی نیز، که یک جریان مهم و فرهنگی جامعه تلقی می‌شود، باید این

واقعیت را بر ساز و کارهای خود حاکم سازد.

□ اهم مصادیق این اصل عبارت اند از:

□ قبول تنوع و تکثر (در چهارچوب اصول) در مقام برنامه‌ریزی و اجرا؛

□ تأکید بر حفظ و بالندگی خرده فرهنگ‌ها؛

□ توجه به زمینه‌سازی برای شکل‌گیری هویت‌های ویژه (مخصوصاً هویت فردی جنسی/جنسیتی) متربیبان در کنار هویت مشترک؛

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی :

▶ 5- خرد ورزی

▶ اساساً عمل تربیت، عملی خردورزانه و مستلزم آگاهی است. تربیت رسمی و عمومی در مسیر تکاپوی تعالی بخش خود، همواره با چالش‌های بسیار مواجه است و راهکارهای برون رفت از این چالش‌ها و مسائل پیش رو بی شک مستلزم مواجهه خردمندانانه با آن‌هاست.

▶ اهم مصادیق این اصل در تربیت رسمی و عمومی عبارت‌اند از:

- پژوهش‌محوری و بهره‌مندی از نتایج پژوهش‌ها در حوزه‌های مرتبط و نظریه‌های علمی در روند سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری، اصلاح و هدایت تربیت رسمی و عمومی؛
- توسعه و ارتقای توانمندی‌های فکری و عقلانی مربیان (کارگزاران) تربیت رسمی و عمومی؛
- توجه به شورا و خرد جمعی در سطوح مختلف نظام تربیت رسمی و عمومی؛

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی :

▶ 7- حفظ و ارتقاء آزادی متربیان

- ▶ تربیت رسمی و عمومی، باید حفظ و ارتقای آزادی را اصل راهنما در عمل مربی در نظر بگیرد. البته تحقق اصل آزادی در موقعیت های تربیت رسمی و عمومی امری تشکیکی است. به این معنا که از جنبش و فعالیت جسمانی تا فعالیت های پژوهشی و فکری و خردورزانه را در بر می گیرد.

▶ اهم مصادیق این اصل عبارت اند از:

- تکیه بر آزادی عمل و تجربه فردی متربیان، متناسب با شرایط رشد آنها در جهت کسب شایستگی ها در چهار چوب موقعیت مدرسه؛
- زمینه سازی برای تحقق آزادی معنوی متربیان؛
- فراهم نمودن تجربه گزینش، انتخاب و ترجیح برای متربیان؛
- بهره گیری از روش های فعال در جریان مدیریت فرایند یاددهی یادگیری.

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی :

▶ 7-سندیت شایستگی محور مربیان

▶ رعایت اصل آزادی نباید مانع وجود حدمعقولی از سندیت و مرجعیت برای مربیان باشد. چه این که شناخت حدود و رعایت آزادی (آزادی در) متناسب با شرایط رشدی متربیان و فراهم کردن فرصت‌هایی برای عمل آزادانه متربیان، بودن اقتدار حقیقی در مربی بستگی دارد.

▶ اهم مصادیق این اصل عبارت اند از:

- توجه به اقتدار شخصیتی مربی ناشی از احراز شایستگی اخلاقی و حرفه ای، به ویژه در فرایند گزینش و تربیت معلم؛
- فراهم نمودن فرصت های عمل آزادانه و خلاقانه برای مربیان در ارائه برنامه‌های تربیتی در چهارچوب اصول و سیاست‌های مصوب.

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی : ▶ 8- حق محوری و مسئولیت پذیری

- ▶ علاوه بر این که فرایند تربیت رسمی و عمومی در کلیت خود (به مثابه فرایند سازنده و تعالی بخش) در کلیت خود بر اساس حق و حقوق متقابل انسانی و کرامت او شکل می گیرد، سازو کارهای درونی و روابط بیرونی آن نیز با نظام حقوقی جامعه ارتباط وثیق و مستحکمی دارد.
- ▶ اهم مصادیق این اصل عبارت اند از:
 - رعایت حقوق و تکریم متریان در عین مسئولیت پذیری آن ها نسبت به تکالیف؛
 - رعایت حقوق و تکریم مربیان همراه با لزوم پاسخ گویی ایشان نسبت به وظایف محوله؛
 - رعایت حقوق و تکریم اولیا در عین پاسخ گو دانستن ایشان در خصوص انجام وظایف تربیتی خود نسبت به فرزندان؛
 - برقراری رابطه مسئولیت و احترام متقابل بین مربیان، متریان و اولیا.
 - مراقبت و دیدبانی فرایندها و جریان های تربیت رسمی و عمومی از منظر حقوقی توسط نهاد ویژه و مستقل.

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی : ب) اصول ناظر به روابط بیرونی 9- پاسخگویی

▶ نقش آفرینی تربیت رسمی و عمومی در راستای زمینه سازی نظام مند و قانون مند به منظور کسب آمادگی مترجمان برای تحقق حیات طیبه لازم است مورد پایش مستمر قرار گیرد. از این رو، نهاد تربیت رسمی و عمومی باید نسبت به عملکرد خود در راستای اهداف جامعه مسئول باشد.

- ▶ کارگزاران تربیت رسمی و عمومی باید این موارد را راهنمای عمل خود قرار دهند:
- پاسخ گویی نظام تربیت رسمی و عمومی و عناصر آن نسبت به انجام رسالت، کارکردها و وظایف خود؛
- ارزشیابی عملکرد نظام تربیت رسمی و عمومی در مراحل مختلف در جهت بهبود و توسعه عملکرد نظام؛
- نظارت متقابل ارکان نظام تربیت رسمی و عمومی در جهت پشتیبانی از نظام

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

اصول حاکم بر تربیت رسمی و عمومی : ▶ 10- مشارکت

▶ برای تحقق رسالت و اهداف نظام تربیت رسمی و عمومی، همگان به نوعی مسئولیت دارند.
سخن دیگر، نظام تربیت رسمی و عمومی برای تحقق رسالت و اهداف خود باید از ظرفیت‌های
جامعه حداکثر استفاده را ببرد.

▶ اهم مصادیق این اصل عبارت اند از :

- هماهنگی نظام تربیت رسمی و عمومی با نظام تربیت رسمی و تخصصی (آموزش عالی) در تدوین اهداف دوره متوسطه و سیاست‌های گزینش دانشجو؛
- همکاری با نظام تربیت رسمی و تخصصی (آموزش عالی) و نهادهای پژوهشی کشور در امر پژوهش، ارزش‌یابی، نظارت و تربیت نیروی متخصص؛
- هماهنگی نظام تربیت رسمی و عمومی با نهادهای متولی فرهنگ عمومی (نظیر رسانه و مساجد) در فرایند اصلاح اجتماعی؛

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

**مدرسه صالح: بستری برای تحقق تربیت رسمی و عمومی مطلوب
تعریف:**

«مدرسه صالح محل تجربه‌ی مراتبی از حیات طیبه و فضایی اجتماعی هدفمندی است که از طریق زنجیره‌ای از موقعیت‌ها، فرصت حرکتِ رشدیابنده و تعالی‌بخش را برای متریبیان فراهم می‌سازد که در آن شایستگی‌های لازم برای درک و بهبود موقعیت خود و دیگران از طریق یادگیری‌های رسمی و غیر رسمی کسب می‌شود».

اهم ویژگی های مدرسه صالح

▶ ساده سازی

▶ پالایش

▶ متناسب سازی

▶ تعادل

▶ انعطاف پذیری

▶ حاکمیت عدالت و احسان

▶ همکاری و تعاون

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی: الگوی نظری ساحت های تربیت

▶ ساحت تربیت اعتقادی عبادی و اخلاقی

▶ الف) حدود و قلمرو

▶ ب) رویکرد: فطرت مداری، تعالی مرتبتی، جامعیت، عقلانیت، مشارکت، انعطاف پذیر، مسئله محوری، یادگیری فعال

▶ ج) اصول

▶ تحول مداوم

▶ ایجادتوازن

▶ رعایت اولویت ها

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی: الگوی نظری ساحت های تربیت

▶ ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی

▶ الف) حدود و قلمرو

▶ ب) رویکرد: عضویت فضیلت مدارانه در خانواده و جامعه صالح

▶ ج) اهم اصول

▶ توجه به حقوق و مسئولیت ها بطور مکمل

▶ تاکید بر قانونمندی و قانونمداری

▶ بازیابی موقعیت خود در دامنه سنتهای اجتماعی و در بستر فرهنگ

▶ تاکید بر ظلم ستیزی و عدم ظلم پذیری

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی: الگوی نظری ساحت های تربیت

- ▶ ساحت تربیت زیستی و بدنی
- ▶ الف) حدود و قلمرو
- ▶ ب) رویکرد: تعامل مستمر روح و بدن، کل نگر و تلفیقی، گسترش مفهوم سلامت
- ▶ ج) اهم اصول
 - ▶ توجه به همه ابعاد رشد بطور هماهنگ
 - ▶ توجه به ایجاد رابطه سالم با محیط زیست
 - ▶ توجه به تربیت جنسی
 - ▶ توجه به ایجاد روحیه تعهد نسبت به همه آفریده ها
 - ▶ مشارکت و تعامل همه نهادها و عوامل

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی: الگوی نظری ساحت های تربیت

▶ ساحت تربیت زیبایی شناختی و هنری

▶ الف) حدود و قلمرو

▶ ب) رویکرد: تربیت هنری موضوع محور و دریافت احساس و معنا (شامل کشف معنا و خلق معنا)

▶ ج) اهم اصول

- ▶ تاکید بر پرورش حواس
- ▶ توجه به پرورش قوه تخیل
- ▶ توجه به تربیت زیبایی شناختی و هنری به مثابه یک فرآیند نامرئی
- ▶ فراهم سازی زمینه آفرینش گری و خلاقیت

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی: الگوی نظری ساحت های تربیت

▶ ساحت تربیت اقتصادی و حرفه ای

▶ الف) حدود و قلمرو

▶ ب) رویکرد: کل نگر و تلفیقی، توجه به یادگیری مادام العمر توجه به الگوی مصرف

بر اساس نظام معیار اسلامی

▶ ج) اهم اصول

▶ انعطاف پذیری

▶ توجه به کار آفرینی

▶ ملاحظه تفاوت های فردی و تنوع علایق و استعداد های متریبان

▶ تاکید بر کسب شایستگی های اخلاقی

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی: الگوی نظری ساحت های تربیت

▶ ساحت تربیت علمی و فناوری

▶ الف) حدود و قلمرو

▶ ب) رویکرد: تلفیق نظر و عمل، تلفیق نگاه آیه ای و نگرش ابزاری به طبیعت و توجه به ارزش مداری محتوا (مفید و سودمند بودن یادگیری)

▶ ج) اهم اصول

▶ توجه به درک متربیان از جهان هستی

▶ توجه متعادل به علوم نظری کاربردی و فناوری

▶ ارتباط محتوا با زندگی فردی و اجتماعی متربیان در حال و آینده

▶ تاکید بر رشد توانمندی تفکر منطقی خلاق نقاد و حل مساله

▶ زمینه سازی برای تولید علم

فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران تبیین چگونگی:

ارکان تربیت رسمی و عمومی :

□ دولت اسلامی

□ خانواده

□ رسانه

□ نهادها و سازمان های غیر دولتی

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

1- مقدمه

1-1- تعریف رهنامه

1-2- ضرورت تدوین رهنامه

1-3- جایگاه رهنامه

1-4- فوائد و نتایج تدوین رهنامه

3-رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

تعریف رهنامه :

الگویی نظری جامعی که براساس فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران، وضعیت مطلوب نظام تربیت رسمی و عمومی را با بیان رسالت، کارکردها، رهیافت ، رویکردها و ساختار نظام و همچنین با بیان وظایف، رویکردها و اصول مربوط به زیرنظام‌های اصلی آن، ترسیم می‌نماید.

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

ضرورت تدوین رهنامه :

فلسفه تربیت و فلسفه تربیت رسمی و عمومی اگرچه مبانی نظری مستحکم و منسجمی را برای هدایت تحولات نظام تربیت رسمی و عمومی فراهم می‌آورند، اما این دو مجموعه نمی‌توانند مستقیماً راهنمای عمل برای روند اصلاح و تحول این نظام باشند.

3-رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

ضرورت تدوین رهنامه :

زمینه سازی برای ایجاد انسجام و هماهنگی در نظام تربیت رسمی و عمومی و ارایه معیارهای سازواری برای نقد وضع موجود عملاً از طریق رهنامه صورت می‌گیرد.

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

ضرورت تدوین رهنامه :

تدوین رهنامه به مثابه تلاشی در راستای ترسیم چشم انداز نظام تربیت رسمی و عمومی، پیش نیاز اصلی برنامه ریزی راهبردی برای وصول به چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران می باشد.

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

ضرورت تدوین رهنامه :

رهنامه می‌تواند چهارچوبی روشنند برای بهره‌گیری هوشمندانه و مناسب (به دور از التقاط و تقلید صرف) از نظریه‌های جدید و تجارب جهانی و مبنایی قابل اعتماد برای کار بست مناسب و بومی‌سازی آنها باشد.

3- رهنامه نظام تربيت رسمى وعمومى در جمهورى اسلامى ايران

ضرورت تدوين رهنامه :

تدوين رهنامه والتزام به آن از سوي سياست گذاران، مديران ارشد وبرنامه ريزان ، موجب ايجاد نوعى ثبات وپايائى مطلوب نظام مي شود.

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

ضرورت تدوین رهنامه :

تدوین و اعتبار بخشی رهنامه گامی عملی برای ایجاد هم فکری و وحدت نظر و عمل در بین کارگزاران فکور نظام تربیت رسمی و عمومی خواهد بود.

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

جایگاه رهنامه:

رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران
را می توان به مثابه مبناي اصلي هر گونه
گذاري، سياست گذاري و برنامه ريزي براي تحول در اين نظام
به شمار آورد.

رهنامه

نظام تربیت رسمی و عمومی
در جمهوری اسلامی ایران

مشخصات کلی نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران:

-تعریف

رسالت

اهداف

کارکردها

رهیافت

رویکردها

3- رهنما نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

تعریف و قلمرو:

- ▶ «نهاد اجتماعی و فرهنگی سازمان یافته ای که، به عنوان مهم ترین عامل انتقال، بسط و اعتلاء فرهنگ عمومی در جامعه اسلامی ایران، مسئولیت آماده سازی متریبان جهت تحقق مرتبه ای از آمادگی برای تحقق حیات طیبه در همه ابعاد را برعهده دارد که تحصیل آن مرتبه برای عموم افراد جامعه لازم یا شایسته باشد.»
- ▶ این نهاد با تکیه بر دولت اسلامی (حاکمیت) و با مشارکت فعال خانواده، رسانه و نهادها و سازمان های غیر دولتی، متولی و مسئول تحقق شایسته ی «جریان تربیت رسمی و عمومی» در همه سطوح سیاست گذاری؛ برنامه ریزی؛ پشتیبانی؛ هماهنگی و ساماندهی؛ اجرا و نظارت، ارزشیابی و اصلاح می باشد."

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

رسالت :

فراهم آوردن زمینه نظام مند و عادلانه کسب شایستگی های لازم (با تاکید بر شایستگی های پایه)، برای عموم افراد (6-18 سال) جامعه، به منظور کسب آمادگی جهت تحقق مرتبه قابل قبولی از حیات طیبه در همه ابعاد.

3-رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

اهداف مشترک:

- خرد ورز، پرسشگر و فکور؛
- دیندار و متخلق؛
- خلاق و کار آفرین؛
- مقتصد، فعال و کارآمد؛
- سالم و با نشاط؛
- انتخاب گر و آزاد منش؛
- قانون گرا، منضبط و مسئولیت پذیر؛
- عدالت ورز، مهربان و صلح جو؛
- وطن دوست، استقلال طلب و ظلم ستیز؛
- جمع گرا و جهان اندیش؛
- ▶ دارای ذائقه هنری و زیبایی شناختی

اهداف ویژه:

- ▶ باتوجه به لزوم ملاحظه تفاوت‌های متربیان اهداف ویژه نظام تربیت رسمی و عمومی، در سطوح ملی، منطقه ای و مدرسه ای و برحسب نیازها، ویژگی‌های اجتماعی و سطح رشد متربیان توسط مراجع ذیصلاح (در چهار چوب اهداف مشترک تربیت رسمی و عمومی) تعیین می‌شوند.

3- رهنما نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

▶ کارکردهای اختصاصی:

- ▶ زمینه سازی برای شناخت ظرفیتهای وجودی متریبیان و کمک به تکوین و تعالی پیوسته آن - با تاکید بر ابعاد مشترک انسانی، اسلامی و ایرانی - بر اساس انتخاب و التزام آگاهانه و آزادانه نظام معیار
- ▶ بستر سازی برای کسب شایستگی های اساسی و پایه در متریبیان برای پاسخ گویی به نیازهای حال و آینده خود و جامعه
- ▶ فراهم آوردن زمینه های لازم برای ورود متریبیان به انواع تربیت تخصصی (آموزش عالی و تربیت حرفه ای)
- ▶ اشاعه و ترویج عادلانه انواع دانش پایه و کاربردی و فناوری های مورد نیاز جامعه و زمینه سازی برای اعتلای آنها

3-رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

کارکردهای مشترک:

- ▶ ارتقاء سطح فرهنگ عمومی (باورها و ارزش های مشترک انسانی، اسلامی ، ملی) افراد جامعه؛
- ▶ حفظ ، ارزیابی و تعالی میراث فرهنگی (اسلامی و ایرانی)؛
- ▶ گسترش عدالت اجتماعی و تحرک اجتماعی طبقات محروم بر اساس کسب شایستگی ها؛
- ▶ گسترش اعتماد عمومی و امنیت اجتماعی (و دیگر مصادیق سرمایه اجتماعی) ؛
- ▶ ایجاد انسجام اجتماعی و تحکیم وحدت ملی؛
- ▶ بسط مشارکت سازنده و نقش آفرینی عموم آحاد مردم در تحولات اجتماعی و سیاسی مورد انتظار در نظام اجتماعی-سیاسی مبتنی بر مردم سالاری دینی(جمهوری اسلامی)؛
- ▶ تنظیم روابط اجتماعی بر مبنای نظام معیار (مبانی و ارزش های متکی بر دین حق)؛
- ▶ گسترش روحیه استقلال طلبی ، آزادی خواهی و ظلم ستیزی
- ▶ ارتباط برادرانه با مردم دیگر جوامع اسلامی در جهت شکل گیری امت واحده اسلامی
- ▶ بسط روابط انسانی و مسالمت آمیز مبتنی بر عدالت با مردم دیگر کشور های جهان .

3- رهنما نظام تربيت رسمي و عمومي در جمهوري اسلامي ايران

▶ رهيافت اصلي حاكم بر نظام تربيت رسمي و عمومي در جمهوري اسلامي ايران :

▶ **دين محوري** .

▶ **رويکرد اساسي نظام تربيت رسمي و عمومي :**

موقعيت شناسي و موقعيت آفريني بر اساس نظام معيار اسلامي

3- رهنانه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

روابط با ارکان و سایر عوامل سهیم و موثر

-روابط با ارکان

روابط با عوامل سهیم

روابط با عوامل موثر

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

ساختار

دوره ها

مولفه های اصلی نظام (نقش، جایگاه و روابط)

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

زیر نظامهای اصلی :

1- زیر نظام رهبری و مدیریت

تعریف و قلمرو

وظایف

رویکردها

اصول

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

زیر نظامهای اصلی :

2- زیر نظام برنامه درسی

تعریف و قلمرو

وظایف

رویکردها

اصول

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

زیر نظامهای اصلی :

3- زیر نظام تربیت معلم و منابع انسانی

تعریف و قلمرو

وظایف

رویکردها

اصول

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

زیر نظامهای اصلی :

4- زیر نظام تامین و تخصیص منابع مالی

تعریف و قلمرو

وظایف

رویکردها

اصول

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

زیر نظامهای اصلی :

5- زیر نظام تامین فضا، تجهیزات و فن آوری

تعریف و قلمرو

وظایف

رویکردها

اصول

3- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

زیر نظامهای اصلی :

6- زیر نظام پژوهش و ارزشیابی

تعریف و قلمرو

-وظایف

رویکردها

اصول

حیات طیبه: حیات طیبه وضع مطلوب زندگی بشر در همه‌ی ابعاد و مراتب، بر اساس نظام معیار ربوبی است که تحقق آن باعث دستیابی به غایت زندگی یعنی قرب‌الی الله خواهد شد.

البته حیات طیبه امری صرفاً اخروی نیست (که تنها در عالم آخرت و پس از مرگ محقق گردد) بلکه در حقیقت حاصل ارتقا و استعلای حیات طبیعی و متعارف آدمی در همین دنیا، با صبغهی الهی بخشیدن به آن است که با پذیرش حاکمیت نظام معیار دینی بر تمام ابعاد فردی و اجتماعی زندگی آدمی و شئون مختلف آن، جلوه‌ای از آن (در همین دنیای فانی و محدود) قابل تحقق می‌باشند.

• هویت

• انسان با داشتن فطرت الهی، برخورداري از عواطف و تمایلات و استعدادهاي طبیعی و تأثیرپذیری نسبی از عوامل محیطی و وراثتی، در اثر نوع استفاده از عقل خویش و چگونگی درک موقعیت‌های مختلف (معرفت) و نحوه ی مواجهه‌ی اختیاری با آنها (باور، گرایش، اراده و عمل فردی و جمعی)، به تدریج واقعیتی مشخص و سیال (پویا) در دوبرد فردی و جمعی می‌یابد که از آن با نام " هویت " (و " شاکله " در تعبیر قرآنی) یاد می‌شود.

• هویت هر انسان ، برآیند مجموعه‌ای از بینش‌ها، باورها، گرایش‌ها، تصمیمات ، اعمال مداوم (فردی و جمعی) و در نتیجه محصول اکتساب برخی صفات و توانمندی ها و مهارت ها، توسط خود آدمی است که تا حدودی از شرایط طبیعی زندگی و نظام فرهنگی، اقتصادی و سیاسی اجتماع تأثیر می‌پذیرد؛ هر چند این تأثیر هرگز بدان پایه نیست که روند تکوین هویت را به صورت تابعی مطلق از وضع محیط طبیعی و اجتماعی در آورد.

جامعه صالح در نگرش اسلامی ، اجتماعی
است که بر روی نمودن به خدا در حالت
تسلیم و رضا استوار می شود نه بر روابط
نژادی ، خویشاوندی یا قبیله ای و یا روابط
انتفاعی و ستمگرانه یا روابط قراردادی-که
رویکرد استخدای داشته و متکی بر منفعت
های یک طرف یا دو طرف قرارداد می
باشند»

در جامعه صالح که مظهر تحقق بعد اجتماعی حیات طیبه به شمار می آید، «پیوندها خشونت آمیز(ناشی از ترس و تهدید و ارباب) یا انتفاعی (ناشی از سودگرایی و استثمار یا استخدام دیگران) نیست بلکه ارتباط میان اعضای جامعه به ارزش های انسانی و اخلاقی، معرفت، محبت و اطاعت از خدا (پیروی آگاهانه و اختیاری از نظام معیار دینی) معطوف است. در چنین جامعه ای روابط ظالمانه و تعصبات نژادپرستانه طرد می شود و بر توحید به عنوان اساس تکوین و گسترش روابط اجتماعی تاکید می گردد.

ساحت های تربیت

- تربیت در ساحت اعتقادی، عبادی و اخلاقی
- تربیت در ساحت زیستی و بدنی
- تربیت در ساحت اجتماعی و سیاسی
- تربیت در ساحت اقتصادی و حرفه‌ای
- تربیت در ساحت علمی و فن‌آوری
- تربیت در ساحت هنری و زیبایی‌شناختی

انواع تربیت (با توجه به میزان شمول):

▶ **تربیت عمومی:** بخشی از جریان تربیت که در جهت تکوین و تعالی مداوم هویت متریبان با تأکید بر وجوه مشترک هویت، ضمن ملاحظه‌ی ویژگی‌های فردی و مشترک ایشان، انجام می‌شود تا متریبان مرتبه‌ای از آمادگی برای تحقق حیات طیبه در ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی را به دست آورند که تحصیل آن مرتبه، برای عموم افراد جامعه لازم یا شایسته باشد.

▶ **تربیت تخصصی:** بخشی از جریان تربیت که در راستای تکوین و تعالی پیوسته‌ی وجوه اختصاصی هویت متریبان بر بنیاد تکوین وجوه مشترک هویت ایشان انجام می‌گردد تا متریبان مرتبه‌ای از آمادگی را برای تحقق مراتب حیات طیبه در ابعاد مختلف به دست آورند که وصول به آن مرتبه از آمادگی در جهت تشکیل جامعه سالم و پیشرفت مداوم آن براساس نظام معیار اسلامی، تنها برای بخشی از افراد جامعه لازم یا شایسته باشد.

▶ نسبت بین دو نوع تربیت

انواع تربیت (با توجه به میزان شمول)

نسبت بین تربیت عمومی و تربیت تخصصی:

□ بایستی این دو نوع تربیت را به **مثابه دویخس مکمل از يك جریان** بدانیم که هر يك از آنها اهمیت خاص و کارکرد مستقلي در بهبود کیفیت زندگی فردي و اجتماعي دارند، **ولي با این وجود باید هماهنگ و در راستاي هم باشند تا همه لایه‌هاي هویت متربیان به صورتی متوازن رشد و تعالی یابند و هم جامعه سالم براساس نظام معیار اسلامی شکل گیرد.**

□ لذا لازم است هم تربیت عمومی و هم تربیت تخصصی متناسب با نقش و جایگاه ویژه‌ی خود مورد توجه و پشتیبانی قرار گیرند و در عین حال بین آنها رابطه معناداري برقرار گردد.

انواع تربیت (با توجه به نوع سازماندهی):

□ **تربیت رسمی**: بخشی از جریان تربیت که به شکل قانونی، سازمان‌دهی شده (دارای مخاطبان مشخص و اهداف، ساختار و برنامه‌ی معین)، ضمن حفظ انعطاف‌پذیری (برحسب خصوصیات متربیان) در جهت آماده‌سازی متربیان برای تحقق مراتب حیات طیبه در ابعاد مختلف، متناسب با نیازهای متنوع جامعه، طراحی و اجرا شده و پس از کسب شایستگی‌های لازم (جهت درک موقعیت خود و دیگران و اصلاح مداوم آن بر اساس نظام معیار اسلامی) به اعطای گواهینامه‌ی موفقیت (مدرک معتبر) می‌انجامد.

□ **تربیت غیررسمی**: شکلی از جریان تربیت که در آن انواع شایستگی‌های لازم جهت درک موقعیت خود و دیگران و اصلاح مداوم آن بر اساس نظام معیار اسلامی، در جهت آماده‌سازی متربیان برای تحقق مراتب حیات طیبه در ابعاد گوناگون، بدون سازمان‌دهی مشخص و از طریق تجارب داوطلبانه متربیان (مانند حضور در خانواده، مطالعه‌ی کتاب و روزنامه، تماشای فیلم و تلویزیون، مشارکت در فعالیت گروه‌ها و انجمن‌ها، شرکت در مساجد و محافل مذهبی) کسب می‌شود.

□ نسبت بین این دو

انواع تربیت (با توجه به نحوه شمول)

نسبت بین تربیت رسمی و تربیت غیر رسمی:

با توجه به وحدت تربیت رسمی و غیررسمی در غایت و هدف کلی و هماهنگی آنها در اهداف ، باید این دو نوع تربیت به منزله‌ی دو بخش مکمل و همسو تلقی شوند که ضمن تعامل سازنده با هم، یکدیگر را در تحقق غایت و اهداف مشترک یاری می‌کنند.

➤ انواع تربيت (با توجه به نحوه شمول):

□ تربيت الزامي

□ تربيت اختياري

ویژگی های عام تربیت رسمی و عمومی

- سازمان یافتگی
- قانون مندی
- شمول نسبت به همه آحاد جامعه
- ملاحظه تفاوت‌های فرهنگی، قومی، دینی/مذهبی، جنسیتی و فردی متربیان
- حضور الزامی متربیان
- مدرسه مداری
- ارائه مدرک معتبر
- پیش نیاز حضور در حیات بالنده فردی و اجتماعی
- پیش نیاز ورود به انواع تربیت تخصصی

- عدالت محوري
- نقش آفريني موثر دولت اسلامي با مشارکت خانواده، رسانه ، نهادها و سازمان هاي غير دولتي
- تحول آفريني و هدايت تغييرات
- ارزش مداري عقلائي
- تاکيد بر وحدت ملي و انسجام اجتماعي ضمن پذيرش کثرت و تنوع
- تعامل و بهره گيري از تجارب ديگران

ویژگی های اختصاصی تربیت رسمی و عمومی:

- انطباق با نظام معیار اسلامی (دین محوری)
- توجه به فرهنگ و تمدن اسلامی
- مراعات خصوصیات جامعه معاصر ایران